

<p>Előfizetési árak</p> <p>Egész évre . . . 5 frt — kr. Fél " . . . 2 frt 50 kr. Negyed " . . . 1 frt 25 kr. Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.</p> <p>Hirdetések</p> <p>a legutányosabban számítottak.</p>	<h1 style="font-size: 4em; margin: 0;">BAJA</h1> <p>vegyes tartalmu hetilap.</p>	<p>Szerkesztőség</p> <p>hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:</p> <p>Rochus-utca 43. szám.</p> <p>Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.</p>
--	--	--

M megjelen minden vasárnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Előfizetési felhívás a

„BAJA”

című vegyes tartalmu hetilap

XII. évfolyamának 1-ső nyegedére

Előfizetési feltételek:

negyed évre . . . 1 frt 25 kr
fél " . . . 2 " 50 "
egész " . . . 5 " "

Azon tiszt. előfizetők, kik még a mult évi, sőt két évi járulékkal hátra lékban vannak, tisztelettel kéreknek annak mielőbbi szives beklüldésére.

A „BAJA”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Reformok az életbiztosítási üzletben.

Lapunkban felhivtuk már az életbiztosító társulatok figyelmét arra, hogy a közönség növekvő érdekltségét az életbiztosítási intézmény iránt nem szabad alább szállni engedni és kellő reformok életbeillesztése által gondoskodni kell nemcsak az érdeklődés fontosságán, hanem annak fokozásáról is. Lügubában az „Első magyar biztosító társulat” nyilvánosságra hozta a reformokat, melyeket életbiztosítási ágában legközelebbi életbiztosítási szándékaihoz. Nekünk tudomásunk volt a nagy uorderaju reformtervezetéről, de nem hittük, hogy oly gyorsan fognak az igazgatóság által végrehelyesven elfogadhatni és ha talán említett cikkünk mintegy emlékeztetésképp fogadtatták, mi viszont köszönetet vesszük, hogy arra ugyiszólván válaszképp tette közzé a társulat reformterveit.

Alább közöljük az „Első magyar általános biztosító társulat” kommdünikéjét és itt csak arra hívjuk fel az olvasó figyelmét, hogy a reformok legfontosabbja kétségkívül az, mely szerint

öngyilkosságok esetén is visszatérítetnek a befizetett díjak. Az életbiztosító társulatok öngyilkossági klauzulájára vonatkozólag már egy egész külön irodalom keletkezett. Iratok pro és kontra és örvendünk, hogy a gordiusi csomót kétféle vágta az „Első magyar általános”, habár egészen szabadelvűnek még a reformot sem tartjuk. Bármely oldalról tekintünk is az öngyilkosságot, majdnem mindig együtt szokott az öngyilkosság az elme-zavarodottsággal jelentkezni, úgy, hogy e két jelenség közt okozati összefüggésnek kell rejtenie. Ha azonban az öngyilkos, az erkölcsi tan terén az, a mi pszichológiailag és anatómiailag a beteg, akkor az öngyilkosság, bizonyos időtartam lefolyása után, ugyanolyannak tekintendő, mint a véletlen betegség által előidézett halál.

Addig is, míg alkalmunk lesz visszatérni és bővebben foglalkozni az egyes életbe léptetendő reform-tervekkel, közöljük azokat, a közönség öléleges tájékoztatása végett:

Az „Első magyar általános biztosító társaság” egyrészt táblázatát három új kombinációval (a XVIII. XIX. és XX. táblázattal) szaporította, másrészt pedig táblázatának feltételeit jelentékenyen módosította.

A XVIII. tábla szerint a tőke egy bizonyos időtartam után fizetetik ki, akár éi akkor a biztosított, akár nem. Mindjárt első pillanatra látni, hogy e táblázat igen egyszerű és sokkal ajánlatosabb egyéb kizárásitási biztosítóknál, melyek szerint a gyermek halálával a biztosítás megszűnik. A XVIII. táblánál csak egy élet jön szóba, az atyák. A meddig éi, fizeti a díjakat; a tőke pedig bármelyik gyermekének hátrahagyhatja, s nem szükséges a biztosítás érvényét egyik vagy másik gyermekének életétől függővé tennie.

A XIX. táblázat nem kevésbé tetszetős, mert e szerint esetleg kétszer is kifizeti a társaság a biztosított ösz-

szegét. Ugyanis ha a biztosított a kikötött idő előtt elhal, a társaság kifizeti az örökösöknek a biztosított tőkét; de ha a lejáratú időt eléri, kifizeti a társaság a félnek a biztosított tőkét s a mellett még egy ugyan oly tőkéről szóló díjmentes tőkét is ad, melynek összege a biztosított halálával kerül kifizésre.

Végre a XX. táblázat a legelőnyösebb életbiztosítási kombinációnak mondható; mert alig gondolható igény, melyet ezzel kielégíteni nem lehetne. Ezen táblázat szerint feltétlenül kétszer fizet a társaság, és pedig egy ízben a kikötött időtartam lejártakor, akár éi akkor a biztosított, akár nem; másodízben pedig a biztosított halála alkalmával, ha az a kikötött időtartam lejártá előt vagy után is következik be.

A díjak mind a három táblázatnál a kikötött időtartam lejártáig vagy csak a biztosított előbb bekövetkező haláláig fizetendők.

Ezen díjszabályokkal nevezett társaság már a napokban megindítja az üzletet.

Különös felemelést érdemelnek azon módosítások, melyeket az első magyar általános biztosító társaság szintén a legközelebbi időben akar foganatosítani s melyek által összes biztosító feleit rendkívüli kedvezményben fogja részesíteni.

Ilyenek lesznek, hogy az esetben, midőn a fél a díjfizetést folytatni nem tudja, vagy nem akarja, a biztosított összeg a biztosítás kikötött tartama és a már lejárt idő arányában, melyre a díjak befizetettek, szállítatik le, vagyis ha valaki — például 1000 frtot biztosított 20 évi tartamra, 5 évi befizetés után 250 frt, 10 évi után 500 frt, 15 évi után pedig 750 frtnyi tőkésített összegről szóló kötvényt kap. Nagy kedvezmény ez a félre nézve s nagy megnyugvásra szolgálhat a biztosítás megkötésekor, azt tudván, hogy az esetre, ha viszonyai kényseritlenék a díjbefizetéseket beszüntetni, azon tőke, a mely a

biztosítás fennállása idejének megfelelő részére okvetetlen megmarad.

Ezen módál meg az is igen előnyös, hogy a kiszámítás folette egyszerű s a fél maga is bármely percben meghatározhatja az öt megillető összeget. Továbbá, hogy a biztosítás öt évi fennállása után a társaság a biztosított öszszeg kifizetését nem tagadhatja meg, ha a bevallásban a biztosított egészségi állapotára vonatkozólag téves adatok fordulának elő; hogy a biztosítás öt évi fennállása után a társaság kifizeti a biztosított tőkét még akkor is, ha a biztosított párbajban — az amerikai párbajt kivéve — vagy annak következtében hal el; hogy ugyancsak a biztosítás öt évi fennállása után, a társaság öngyilkosság esetében az egész befizetett díjat téríti vissza; végre, hogy a halálestés biztosításoknál az öt évnél kisebb korszakosságot nem tekint a társaság semmisségi esetenk.

A második és harmadik pont gyanánt felemeltet kedvezményt már eddig biztosított feleire is kiterjeszti a társaság.

Ily radikális reformok után joggal várhatjuk, hogy az életbiztosítási Magyarországon is oly lendületet fog nyerni, hogy e tekintetben sem fog a nyugati civilizált államok mögött állani. A jó példa mindenesetre utazásunkra fog találni a többi biztosító intézeteknél és ismét tág ter fog nyitni a tisztességes versenyre, melyből főleg a biztosító közönség fog hasznot meríteni.

A baja-szabadkai szárnyvasut

műtan-rendőri bejárása a mult hó 30-án reggel vette kezdetét, Gyöngyössy János osztálytanácsos vezetésével.

A bejárásban részt vettek a magyar államvasutak részéről: Perczel főfelügyelő; továbbá Stanekovics vezetők-

TÁRCSA.

Kolozsvár 1852-ben.

1851-től 1854-55-ig a kis káplár volt a legnagyobb ur a szép Kolozsvár városában. Félit és rettegött tőle az egész lakosság. Még Urban ezredes sem keltett maga iránt akkora rémületet, pedig Urban teljebatalmu ur, élet-halál ura volt. Azt akasztatta fel a ki neki tetszett, azt csukatta be a kinek az arcza iránt ellenszenvet érzett. Azt az asszonyt vesszöztette meg, akinek a férjét és családját legjobban megakarta gyafaláni.

Szeszélye törvény volt; jó kedve életet, szabadságot adott, rossz éjszakája és haraga börtön, akasztófát, és még sem félt és iszonyodott tőle a város oly mértékben, mint attól az oltáh zsnárd-káplártól, a kit török és alacsony természetért mindenki csak kis káplárnak nevezte.

Volt ugyan más neve is bizonyára — gondolom Kovácsy vagy Floresin — de azt csak kevesen tudták s még azok is csak kis káplárnak neveztek, mert e néven tette magát félelem és gyűlölet tárgyává. Mert kém, feladó, végrehajtó, zsaroló és bakó volt egy személyben. Ó volt Urban ezredes beúgója, kéme s legbizalmasabb és legmeghittebb embere.

Mind a ketten óláhok voltak, engesztelhetetlen, égő gyűlölettel elveit nemzetünk iránt s korlát nélküli teljebatalommal zsarnokoskodtak a város és környéke felett.

Deák Ferencz fátyla nem törölhető

le, de ne is törölje le azon rémitők idők emlékezetét, — megbocsáthattunk, de nem feledtük el, s bár lemondunk megbosszulásáról, de nem arról, hogy tanulságait meg ne bírzzuk, s krónikáinkban utóainak tel ne jegezzük.

En is azért beszélem el viselt dolgaiat s bár akadna minden vidéken valaki azon idők élők tanúi közül, a ki a krónika író munkáját élvezné s feljegyezni átélte élményeit, szvenedseit s a kis és nagy zsarnokok viselt dolgaiat mielőbb még ki nem halunk mindnyájan, a kik szemtanuk voltak!

E krónikai feljegyzésekre szüksége van a történelemnek, s szüksége van unokáinknak.

A kis káplár, a kis zsarnok különben nem volt olyan zord és ijesztőképp ember, mint a minőnek a zsarnokokat rajzolják. Ellenkezőleg jóképű, mosolygó arczu ember volt. Szerette a tréfát s mindig enyélgő, édeskés hangon beszélt mindenkivel, még akkor is, mikor börtönbe vezetett valakit, vagy azt az általa kivetett adót szedte be, a mivel magát a káplári fizetés szerénysegeért kárpótolni inditatta érezte.

Kördeiktinkt és okos ember volt, ki azonnal felsmerte a helyzetet s annak sokoldalú előnyeit.

Holla! — Igy szölt magában — Itt most pénzlet lehet csinálni, sok pénzt! — Hát csináljunk pénzt, sok pénzt! — És ez elhatározásának megfelelőleg járt el. Azon kezdte, hogy behelyezte, szükségessé, nélkülözhetetlenné tette magát a hatalmas ur: Urban

ezredes előtt. — Ravasz és éles elméjével azonnal felsmerte gyöngyösséit, hajlamait, szvenvélyeit s ezzel egészen hatalmába kerítette a rettegett zsarnokot. Valóságos kegyenczavé vált, mint Potemkin Nagy Péternek. Értésítette őt mindarról a mi a városban történt, a mit az emberek gondoltak, beszéltek.

Szörakoztatta őt és mulattatta urát, a ki magas állása daczára oly egyedüli és elhagyatott állapotban élt. Semmiféle társaság nem fogadta őtet, ő maga pedig sokkal dolyfösebb volt, sem hogy alantas tisztjeivel a szolgálat szigorú korlátain túl érintkezett volna. — Búszke és követelő volt, mint minden parvenű s mert minden törekvése daczára nem sikerült betolakodhatnia a főurak körébe, kinzani és megalázni igyekezett őket.

Legfőbb, mondhatni egyedüli szörakozását és mulatságát kegyenczének, a kis káplárnak köszönhette. Ez pletykázott, hazudott neki s élete ellen szött oly titkos öszszesűkesselék rémitgette mindig, hogy utóljára a ház előtt álló s a folyosók kanyaruitaira állított örök mellett még halászbömbja előfűlkéjében is fegyveres embert állított. Ez a fegyveres ember a kis káplár volt a ki urának föltétlen bizalmát bírta s számára kemű szolgálat nemcsak a lakossággal szemben, hanem még a saját alantos közegeinél s a rendőrséginél is.

Ez természetesen módot nyújtott neki, hogy a rendőrség legtitkosabb ügyeivel is megismerkedhessen. Mindig tudta, mikor, hol lesz házmótozás, elfogatás, razzia a

Osszesen 10.000 nyeresemény

1
sorsjegy
1
forint
o. é.

II. KINCSEM-SORSJÁTEK

1. főnyeresemény forint

50.000

11
sorsjegy
10
forint
o. é.

2. főnyeresemény 20.000 3. főnyeresemény 10.000 forint o. ért.

A sorsjegyek vala-
mikor a sorsolás
napján postamen-
ten megküldészel-
jűl, 10 krajczár
mellékelendő a meg-
rendeléshez.

további nyeresé-
nyek
5000 frt
3000 frt

A MAGYAR LOVAR-EGYLET SORSJEGY-IRÓDÁJÁBAN
Hatvani-utca BUDAPEST Nemzeti Casino
ügyszintén valamennyi váltóházaknál, lottogyűjtődék és szivartörszékéknél.

további nyeresé-
nyek
2000 frt
1000 frt

A sorsjegyek vala-
mikor a sorsolás
napján postamen-
ten megküldészel-
jűl, 15 krajczár
mellékelendő a meg-
rendeléshez.

Minden nyeresemény készpénzben kifizettetik

NÁNAY LAJOS KÖNYVNYOMDÁJA

KÉSZIT

GYORSAN, CSINOSAN és JUTÁNYOS ÁRON
mindennemű

NYOMDAI MUNKÁKAT.

Készít továbbá

ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNYOKAT

FALRAGASZOKAT,

számlákat, adress- és vizit-kártyákat,

ÉTKEZŐKAT,

eljegyzési- és esketési meghívókat,

CYÁSZJELENTÉSEKET,

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKAT,

ügyszintén raktáron tart

kötelezvényeket és ügyvédi meghatalmazásokat.